

REVIEW ARTICLE

Domestic Violence and Its Association with Domains of Reproductive Health in Women: A Systematic Review

Anvar Sadat Nayebi Nia¹,
Mahrokh Dolatian²,
Batoool Hasan Pour Azghadi³,
Abas Ebadi⁴,
Alireza Akbarzadeh Baghban⁵

¹ Ph.D. Candidate of Reproductive Health, Student Research Committee, Department of Midwifery and Reproductive Health, School of Nursing & Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Department of Midwifery and Reproductive Health, School of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

³ Assistant Professor, Department of Midwifery, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁴ professor. Behavioral Sciences Research Center. Life style institute, faculty of nursing. Baqiyatallah university of Medical sciences, Teheran, Iran

⁵ Ph.D in Biostatistics, Associate Professor, Proteomics Research Center, Department of Basic Sciences, School of Rehabilitation Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

(Received May 30, 2017 ; Accepted September 26, 2017)

Abstract

Background and purpose: Violence is one of the main aspects of gender inequality that is a major barrier to achieving the goals of global reproductive health. It is directly associated with women's access to health care and health outcomes. In a systematic review, we aimed to investigate the articles on the relationship between intimate partner violence and women's reproductive health.

Materials and methods: Electronic databases including, Scopus, ProQuest, PubMed, and Google Scholar were searched for articles published in English between 2010 and 2017.

Results: After evaluation, 31 articles were selected. The lowest and highest prevalence of violence was associated with physical violence (2.8%) and psychological violence (75.9%), respectively. Moreover, violence was found to be associated with six domains of reproductive health including, not using contraceptive methods, abortion, genital tract diseases, poor pregnancy outcomes, and not using reproductive health services.

Conclusion: Systematic review of studies investigated, showed a strong relationship between domestic violence and major aspects of reproductive health. Therefore, it is necessary to prevent domestic violence in order to promote the health of whole community.

Keywords: domestic violence, reproductive health, women, systematic review

J Mazandaran Univ Med Sci 2018; 27 (158):205 - 217 (Persian).

خشونت خانگی و ابعاد بهداشت باروری در زنان: مرور سیستماتیک

انور سادات نایبی نیا^۱

ماهرخ دولتیان^۲

بتول حسن پور ازغدی^۳

عباس عبادی^۴

علیرضا اکبرزاده باغان^۵

چکیده

سابقه و هدف: خشونت یکی از نمودهای اصلی نابرابری جنسی است. خشونت علیه زنان یکی از موانع مهم برای رسیدن به اهداف بهداشت باروری جهانی می‌باشد، که به طور مستقیم با دسترسی زنان به مراقبت‌های بهداشتی و نتایج بهداشتی، مرتبط است. هدف از انجام این مطالعه مروری، بررسی ارتباط بین خشونت شریک جنسی و بهداشت باروری زنان می‌باشد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر به منظور مروری سیستماتیک بر مطالعات انجام شده در جهان، به مرور مقالات چاپ شده به زبان انگلیسی در پایگاه‌های اطلاعاتی Scopus، Google Scholar، PubMed و ProQuest، در ارتباط با خشونت خانگی و ابعاد بهداشت باروری در زنان، بین سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۷ پرداخته است.

یافته‌ها: پس از تکمیل جستجو و ارزیابی مقالات با استفاده از چک لیست، ۳۱ مطالعه مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعات، کمترین و بیشترین شیوع خشونت به ترتیب، مربوط به خشونت جسمی (۲/۸ درصد) و خشونت روانی (۷۵/۹) بوده است. خشونت با شش حیطه بهداشت باروری، از جمله عدم استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری، سقط، بیماری‌های دستگاه تناسلی، پیامدهای ضعیف بارداری و عدم استفاده از خدمات بهداشت باروری بیشترین ارتباط را نشان داده است.

استنتاج: مرور سیستماتیک این مطالعات ارتباط تنگاتنگ خشونت خانگی با جنبه‌های مهم بهداشت باروری را نشان می‌دهد که بیان کننده اهمیت پیشگیری از خشونت خانگی در جهت ارتقای سلامت کل جامعه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: خشونت خانگی، بهداشت باروری، زنان، مرور سیستماتیک

مقدمه

عمومی در جهان است و به عنوان یک شرایط استرس زا، زنان سینین باروری را بیشتر تحت تاثیر قرار می‌دهد(۱). گزارشات نشان می‌دهد که خشونت علیه زنان یک امر جهانی است که به صورت اپیدمیک در

طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی خشونت شریک جنسی، به رفتارهایی اطلاق می‌گردد که در یک رابطه عشقی منجر به صدمه جسمی، جنسی و روانی گردد(۲). خشونت شریک زندگی یک نگرانی بهداشت

- مؤلف مسئول: ماهرخ دولتیان**- تهران، خیابان ولی‌عصر، تقاطع اتویان هاشمی رفسنجانی، دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی، معاونت پژوهشی
۱. دانشجوی دکتری تخصصی بهداشت باروری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
۲. استادیار، گروه مامایی و بهداشت باروری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
۳. استادیار، گروه مامایی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
۴. استاد، مرکز تحقیقات علوم رفتاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران
۵. استاد، مرکز تحقیقات پرتوژنیکس، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
- تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۷/۴ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۶/۷/۴ تاریخ تصویب: ۱۳۹۶/۷/۴

برای جستجوی مراقبت‌های بهداشت باروری مهم است.^(۱۰)

بر اساس نتایج مطالعات مختلف و تأکید بر عواملی مانند تاثیر منفی خشونت علیه زنان بر بهداشت عمومی و جنبه‌های مختلف بهداشت باروری، افزایش مشکلاتی چون سقط، حاملگی ناخواسته، نارضایتی جنسی، بیماری‌های عفونی دستگاه تناسلی و پیامدهای سوء بارداری، لزوم شناخت کافی مشکلات مرتبط با خشونت برای غربالگری صحیح آن و آسیب به پیکره بهداشت باروری در ابعاد مختلف آن که یکی از جنبه‌های مهم مشکلات مربوط به خشونت در زنان است، نشان دهنده اهمیت بهداشت باروری برای سلامت کل جامعه می‌باشد.^{(۱۱)، (۱۲)، (۱۳)، (۱۴)، (۱۵)، (۱۶)} مطالعه حاضر مرور نظام مند، شیوع خشونت خانگی و ارتباط آن با بهداشت باروری در زنان است، که با هدف مروری سیستماتیک بر مقالات انجام شده در ارتباط با خشونت خانگی و ابعاد بهداشت باروری در زنان جهت رسیدن به یک جمع‌بندی منظم در این زمینه پرداخته است.

در این مطالعه مروری، با استفاده از بانک‌های اطلاعاتی Scopus و ProQuest (MEDLINE)، Okenwa و Sudha در سال ۲۰۱۱ در نیجریه، نشان می‌دهد زنان خشونت دیده به نسبت سایر زنان تعداد بارداری بیشتری را تجربه می‌کنند.^(۱۷) Akyuz و همکاران در سال ۲۰۰۸ نیز در مطالعه خود نشان دادند که زنان خشونت دیده به علت مخالفت همسران شان برای مراجعته به مراکز بهداشتی درمانی، کمتر معاینات و غربالگری‌های زنان را انجام می‌دهند.^(۱۸) از دیگر مشکلات این زنان، زایمان در مراکز غیر بهداشتی درمانی، زایمان توسط فرد بدون مهارت و افزایش بیماری‌های منتقله جنسی و ایدز می‌باشد.^(۱۹)

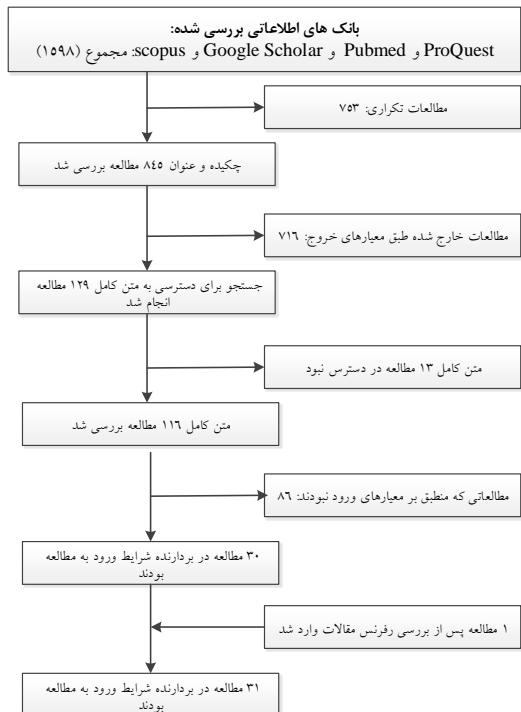
جدول شماره ۱: استراتژی جستجو در پاب‌مد (PubMed)

#1 domestic violence in mesh
#2 Violence, Domestic, Family Violence, Violence, Family
#3 Combination #1 and #2: ("domestic violence" OR (Violence AND Domestic) OR "Family Violence" OR (Violence AND Family))
#4 Reproductive Health in mesh
#5 Health, Reproductive, Sexual Health, Health, Sexual
#6 Combination #4 and #5: ("Reproductive Health" OR (Health AND Reproductive) OR "Sexual Health" (Health AND Sexual))
#7 Combination #3 and #6: ("domestic violence" OR (Violence AND Domestic) OR "Family Violence" OR (Violence AND Family)) AND ("Reproductive Health" OR (Health AND Reproductive) OR "Sexual Health" (Health AND Sexual)) AND 2010:2017[dp]

تمام جوامع رخ می‌دهد.^(۲۰) در سال‌های اخیر خشونت علیه زنان به عنوان جدی‌ترین مشکل اجتماعی در همه فرهنگ‌ها و جوامع مورد توجه واقع شده است به طوری که ۳۵ درصد از زنان در جهان خشونت جسمی و یا جنسی را از جانب همسر و یا شریک غیر جنسی تجربه می‌کنند.^{(۲۱)، (۲۲)}

زندگی در یک محیط خانوادگی همراه با خشونت، خطرات جدی برای سلامتی زنان به همراه دارد.^{(۲۳)، (۲۴)} ایجاد پیامدهای فیزیکی، روانی و بهداشت باروری حاد و مزمن، برای زنانی که مورد سوء استفاده واقع شده‌اند، امری معمول است.^{(۲۵)، (۲۶)} علاوه بر این رفتارهای سوء استفاده آمیز همسر می‌تواند به طور مستقیم بر آزادی باروری زنان تاثیر بگذارد.^(۲۷) زنان خشونت دیده با بسیاری از مشکلات در حیطه بهداشت باروری در گیر هستند. نتایج مطالعه Sudha و همکاران در سال ۲۰۱۱ نشان داده است که میزان عفونت‌های منتقله جنسی در زنان خشونت دیده به طور معنی‌داری بیشتر می‌باشد.^(۲۸) نتایج مطالعه Okenwa و همکاران در سال ۲۰۱۱ در نیجریه، نشان می‌دهد زنان خشونت دیده به نسبت سایر زنان تعداد بارداری بیشتری را تجربه می‌کنند.^(۲۹) Akyuz و همکاران در سال ۲۰۰۸ نیز در مطالعه خود نشان دادند که زنان خشونت دیده به علت مخالفت همسران شان برای مراجعته به مراکز بهداشتی درمانی، کمتر معاینات و غربالگری‌های زنان را انجام می‌دهند.^(۳۰) از دیگر مشکلات این زنان، زایمان در مراکز غیر بهداشتی درمانی، زایمان توسط فرد بدون مهارت و افزایش بیماری‌های منتقله جنسی و ایدز می‌باشد.^(۳۱)

خشونت یکی از نمودهای اصلی نابرابری جنسی است که به دلیل ارتباط مستقیم با دسترسی زنان به مراقبت‌های بهداشتی و نتایج بهداشتی، مانع مهمی برای رسیدن به اهداف بهداشت باروری جهانی است. برای ارتقاء سلامت، دانستن ارتباط بین خشونت شریک جنسی و یا همسر، بهداشت باروری زنان و قدرت آنها

شکل شماره ۱: مروری بر مطالعات جستجو شده و انتخاب مقالات

از ۳۱ مطالعه وارد شده چهار مطالعه در هند، شش مطالعه در ایالت متحده، سه مطالعه در بنگلادش، دو مطالعه در نیروز و بقیه در کانادا، مصر، ایران، ایسوپی، استرالیا، نیجریه، بولیوی، تانزانیا، تیمور شرقی، ایتالیا، پاکستان، ویتنام، کنگو، تایلند و استونی انجام شده بود (۳۹، ۳۷، ۱۷، ۱۴، ۱۱، ۱۰، ۱۶). ۱۶ مطالعه بر روی زنان سن باروری و پنج مطالعه بر روی زنان حامله انجام شده بود (۳۹، ۳۱، ۳۴، ۳۰، ۲۸، ۲۴، ۱۹، ۱۷، ۱۱، ۱۰، ۴، ۷، ۹، ۱۱، ۱۷، ۱۹، ۲۴، ۲۸، ۳۰، ۳۱، ۳۴، ۳۹). در ۳۱ مطالعه انجام شده برای بررسی خشونت، ۱۱ مطالعه از ابزار تعارض و یا فرم اصلاح شده آن به صورت مصاحبه یا پرسشنامه، سه مطالعه از پرسشنامه خشونت جنسیتی سازمان بهداشت جهانی و در دیگر مطالعات از پرسشنامه‌های محقق ساخته استفاده کردند (۳۹، ۳۷، ۳۶، ۳۲). کمترین شیوه مربوط به خشونت جسمی (۲/۸ درصد) در مطالعه Escrivà و

ابتدا تمام مطالعات و مقالات مرتبط با خشونت و بهداشت باروری جمع آوری گردید و پس از اتمام جستجو، لیستی از چکیده مقالات تهیه شد. پس از مخفی کردن مشخصات مقالات شامل نام مجله و نام مؤلف، متن کامل مقالات در اختیار مرورگرها قرار گرفت. مطالعات بر اساس معیارهای ورود و خروج در دو مرحله غربال‌گری گردید و در نهایت تعداد ۳۱ مقاله وارد مطالعه شد.

معیارهای ورود به مطالعه شامل: مطالعاتی که بر روی زنان انجام گرفته است، استفاده از رگرسیون برای آنالیز داده‌ها، انگلیسی زبان و مطالعاتی که خشونت شریک جنسی را بررسی کرده است، می‌باشد. معیارهای خروج از مطالعه شامل: مقالاتی که ارتباطی با موضوع مورد بررسی نداشتند، گزارش تکراری نتایج در سایر مطالعات، انجام مطالعه به صورت مداخله‌ای و داده‌های مطالعات مروuri، گزارش‌های موردي، خلاصه مقالات، پوسترها و نامه به سردبیر، می‌باشد. با استفاده از ابزار ارزیابی کیفیت استروب برای ارزیابی مطالعات کمی، کیفیت مطالعات توسط دو نفر مرورگر به صورت مستقل ارزیابی گردید و اختلاف نظر میان آنها با روش اجماع حل و فصل شد. بعد از تدوین فرم استخراج داده‌ها، اطلاعات توسط دو نفر به طور مستقل از هم، استخراج گردید. اطلاعات کلی مقالات شامل نوع مطالعه، محل انجام مطالعه، حجم نمونه و نتایج آن، شامل درصد شیوع و OR، می‌باشد.

براساس جستجوی بانک‌های اطلاعاتی ۱۵۹۸ مقاله استخراج گردید و در نهایت ۳۱ مطالعه تحلیلی- مشاهده‌ای از نوع کوهرت، مورد-شاهدی و مقطعی که در راستای اهداف پژوهش و منطبق بر معیارهای ورود بودند، وارد مطالعه گردید. شکل شماره ۱ بیان گردیداگرام مراحل مختلف انجام مطالعه می‌باشد.

سقط: از ۳۱ مطالعه بررسی شده در نه مطالعه ارتباط معنی‌داری بین خشونت و افزایش سقط وجود دارد (۱، ۷، ۱۱، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۳۴). ارتباط خشونت و افزایش سقط در جدول شماره ۴ نشان داده شده است.

بیماری‌های دستگاه تناسلی: شش مطالعه ارتباط معنی‌داری بین خشونت و افزایش عفونت‌های منتقله جنسی داشته‌اند (۱، ۷، ۱۰، ۱۸، ۲۹، ۳۳). در مطالعه Dossa و همکاران در سال ۲۰۱۴، ارتباط معنی‌داری بین خشونت، گزارش فیستول و درد مزمن لگنی نشان داده شد (۳۸).

در جدول شماره ۴ ارتباط خشونت با بیماری‌های دستگاه تناسلی نشان داده شده است.

سلامت جنسی: از ۳۱ مطالعه دو مطالعه به بررسی جنبه‌هایی از سلامت جنسی پرداخته بود. در مطالعه Dossa و همکاران در سال ۲۰۱۴، ارتباط معنی‌داری بین خشونت با عدم تمایل به داشتن رابطه جنسی بیان شد (۳۸). در مطالعه Laanpere و همکاران در سال ۲۰۱۲، ارتباط خشونت با درد جنسی معنی‌دار گزارش گردید (۷). ارتباط سلامت جنسی با خشونت در جدول شماره ۴ نشان داده شد.

پیامدهای بارداری: از شش مطالعه که ارتباط مرد زایی و خشونت را گزارش کرده بود در پنج مطالعه ارتباط معنی‌دار بوده است (۱، ۱۱، ۱۴، ۳۰، ۳۹). پنج مطالعه ارتباط معنی‌داری بین وزن کم هنگام تولد و خشونت، در چهار مطالعه ارتباط معنی‌دار بین زایمان زودرس و خشونت و هم‌چنین در شش مطالعه ارتباط معنی‌دار بین عوارض بارداری و زایمان و بستری شدن در دوران بارداری بوده است (۱، ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۱، ۳۷). ارتباط خشونت با پیامدهای باروری در جدول شماره ۵ آمده است.

همکاران، و بیشترین شیوع مربوط به خشونت روانی (درصد ۷۵/۹) در مطالعه Zakar و همکاران گزارش شده است (۱۴، ۳۶). شیوع خشونت برای سه مطالعه گزارش نشده است (جدول شماره ۲).

ابعاد بررسی شده بهداشت باروری در مطالعات، شامل تنظیم خانواده، اقدام به بارداری، سقط، بیماری‌های دستگاه تناسلی، سلامت جنسی، پیامدهای بارداری و استفاده از خدمات بهداشت باروری بوده است که نتایج آن‌ها بدین شرح می‌باشد.

تنظیم خانواده: از میان مطالعاتی که به نوعی به ارتباط جنبه‌های مختلف تنظیم خانواده و خشونت خانگی پرداخته بودند، ارتباط خشونت با عدم استفاده از روش‌های مختلف تنظیم خانواده و یا کاندوم در هشت مطالعه، استفاده از روش‌های نامعتبر و یا سنتی تنظیم خانواده در دو مطالعه، مخالفت و یا کارشکنی همسر و یا خانواده وی برای استفاده از روش‌های تنظیم خانواده در سه مطالعه، معنی‌دار بود (۲۶، ۳۵، ۳۳، ۲۵، ۲۳، ۲۰، ۱۴، ۷، ۱۰، ۵)، ارتباط خشونت خانگی با روش‌های تنظیم خانواده در جدول شماره ۳ نشان داده شده است.

اقدام به بارداری: از پنج مطالعه که به بررسی ارتباط حاملگی ناخواسته و خشونت پرداخته بود. در چهار مطالعه ارتباط معنی‌دار گزارش گردید (۵، ۲۱، ۲۴، ۳۶). خشونت با، تعداد فرزندان بیشتر، عدم توافق با شوهر و خانواده وی در باردار شدن و عدم تمایل زن به بارداری، در ارتباط بوده است (۹، ۱۱، ۱۴، ۳۱، ۳۸). ارتباط خشونت و اقدام به بارداری در جدول شماره ۳ نشان داده شده است.

جدول شماره ۲: مشخصات مطالعات و شیوه خشونت

نوع خشونت (درصد)	نویسنده (سال)						نوع خشونت (درصد)	نوع خشونت (درصد)	نوع خشونت (درصد)	نوع خشونت (درصد)
	جنسی	جنسی	جنسی	جنسی	جنسی	جنسی				
۷۵/۹	۳۴/۶	۳۱/۹	۳۷۳	پاکستان	(۲۰۱۲) (۲۶)Zakar	۱۵	۳۶/۵	۹/۲	۹۶۳۹	هند
-	-	۲۵/۸	۴۵۷	بنگلادش	(۲۰۱۶) (۲۵)Pearson	-	۳۶/۵۶	-	۳۲۰	کنگو
-	-	۱۸/۴	۱۹۶۶	استرالیا	(۲۰۱۲) (۷)Laanpere	-	-	۳۷	۴۲۲۳	هند
-	-	۴۷/۹	۱۱۳	بنگلادش	(۲۰۱۲) (۷)Kamal	-	-	۳۵/۴	۱۷۶	ویتنام
-	-	۳۴	۱۹۵۹	تیمور شرقی	(۲۰۱۵) (۱)Taft	-	-	۴۲/۸	۲۰۰۱	بنگلادش
-	-	۵/۷	۶۰۱۳	استرالیا	(۲۰۱۰) (۲۳)Lockart	-	-	-	۳۳۲۸۵	نیجریه
-	۱۳	۳۶	۴۴۷۱	تanzania	(۲۰۱۴) (۴)Msuya	-	-	-	۱۰۵۹	بویلوی
-	-	۳۶/۱	۱۸۱۲	کانادا	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque	-	-	۳۲/۳	۲۲۳	نیویورک
-	-	۲/۸-۱۲	۸۸۳	ایران	(۲۰۱۲) (۱۴)Escriba	-	-	-	۲۲۰	هند
۴۶/۶	۲۱/۹	۲۹	۳۹۳۰	نیجریه	(۲۰۱۶) (۲۴)Tanimu	-	-	۶/۲	۱۹۳۱۰	ایالت متحده
-	۱/۹	۱۷/۴	-	هند	(۲۰۱۷) (۱۸)Shabnam	-	۵/۳	-	۲۲۴	نیویورک
-	-	-	۲۳۹	ایالت متحده	(۲۰۱۴) (۱۹)Alhusen	-	-	۱۳/۳	۱۵۹۵	ایالت متحده
۳۲/۶	۱۰	۱۵/۹	۱۸۵۷	مصر	(۲۰۱۵) (۳۰)Ibrahim	-	-	۱۵/۴	۳۳۷	تاپلند
-	-	۷۲/۸	۱۳۰۰	ایران	(۲۰۱۴) (۳۱)Hassan	-	-	۶/۴	۲۰۲۳۶۸	ایالت متحده
-	۱۲	-	۷۸۶۶۰	نروژ	(۲۰۱۳) (۲۸)Henriksen	-	۱۸/۴	-	۷۶۸۷	نروژ
						۲۲/۳	۳۷/۶	۱۸/۶	۲۱۰	اتریبی

جدول شماره ۳: ارتباط خشونت خانگی با روش های تنظیم خانواده و اقدام به بارداری

نوع خشونت (درصد)	محل	حجم نمونه	روش های تنظیم خانواده (%)	عدم استفاده از روش های معترض و کالندوم	روش های نامعتبر	مخالفت همسر	عدم تماشی به بارداری	عدم توافق زوجین در باردار شدن	فرزندان پیشتر	عدم تماشی به بارداری	آزادگان خانواده (%)
۱/۱۴	استرالیا	۱۹۵۹	تیمور شرقی	(۲۰۱۵) (۱)Taft	۳۳۷	پاکستان	(۲۰۱۲) (۷)Levesque	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۰/۸۹-۱/۵۱)	(۰/۸۹-۱/۵۱)	۲/۳۵۰	ایران	(۲۰۱۴) (۳۱)Hassan	۳۷۳	پاکستان	(۲۰۱۲) (۷)Zakar	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Tanimu
۲/۴۹۰	ایران	۳۳۱۰	کانادا	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۸۸۳	ایران	(۲۰۱۲) (۷)Escriba	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۳۹-۲/۷۶)	(۱/۳۹-۲/۷۶)	۱/۹۵۶	نیجریه	(۲۰۱۳) (۲۸)Henriksen	۱۵/۹۵	کانادا	(۲۰۱۶) (۲۴)Escriba	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
		(۲/۱-۳/۱۴)									
۱/۹۸۰	پاکستان	۴۵۷	بنگلادش	(۲۰۱۶) (۲۵)Pearson	۳۶/۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Kamal	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۴۸-۲/۷۴)	(۱/۴۸-۲/۷۴)	۱/۹۵۰	ایران	(۲۰۱۴) (۳۱)Hassan	۱۵/۹۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۳۵۰	ایران	۱۰/۹۱۳	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۲۱۰	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۲۸-۲/۳۲)	(۱/۲۸-۲/۳۲)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۱۵۰	ایران	۱۵/۹۵	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۱۷-۲/۶۴)	(۱/۱۷-۲/۶۴)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
		(۲/۱-۳/۱۴)									
۱/۹۸۰	ایران	۴۵۷	بنگلادش	(۲۰۱۶) (۲۵)Pearson	۳۶/۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Kamal	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۴۸-۲/۷۴)	(۱/۴۸-۲/۷۴)	۱/۹۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۰/۹۱۳	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۳۵۰	ایران	۱۵/۹۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۲۲۰	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۲۸-۲/۳۲)	(۱/۲۸-۲/۳۲)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۱۵۰	ایران	۱۵/۹۵	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۱۷-۲/۶۴)	(۱/۱۷-۲/۶۴)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
		(۲/۱-۳/۱۴)									
۱/۹۸۰	ایران	۴۵۷	بنگلادش	(۲۰۱۶) (۲۵)Pearson	۳۶/۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Kamal	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۴۸-۲/۷۴)	(۱/۴۸-۲/۷۴)	۱/۹۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۰/۹۱۳	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۳۵۰	ایران	۱۵/۹۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۲۲۰	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۲۸-۲/۳۲)	(۱/۲۸-۲/۳۲)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۱۵۰	ایران	۱۵/۹۵	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۱۷-۲/۶۴)	(۱/۱۷-۲/۶۴)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
		(۲/۱-۳/۱۴)									
۱/۹۸۰	ایران	۴۵۷	بنگلادش	(۲۰۱۶) (۲۵)Pearson	۳۶/۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Kamal	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۴۸-۲/۷۴)	(۱/۴۸-۲/۷۴)	۱/۹۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۰/۹۱۳	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۳۵۰	ایران	۱۵/۹۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۲۲۰	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۲۸-۲/۳۲)	(۱/۲۸-۲/۳۲)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۱۵۰	ایران	۱۵/۹۵	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۱۷-۲/۶۴)	(۱/۱۷-۲/۶۴)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
		(۲/۱-۳/۱۴)									
۱/۹۸۰	ایران	۴۵۷	بنگلادش	(۲۰۱۶) (۲۵)Pearson	۳۶/۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Kamal	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۴۸-۲/۷۴)	(۱/۴۸-۲/۷۴)	۱/۹۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۰/۹۱۳	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۳۵۰	ایران	۱۵/۹۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۲۲۰	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۲۸-۲/۳۲)	(۱/۲۸-۲/۳۲)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۱۵۰	ایران	۱۵/۹۵	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۱۷-۲/۶۴)	(۱/۱۷-۲/۶۴)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
		(۲/۱-۳/۱۴)									
۱/۹۸۰	ایران	۴۵۷	بنگلادش	(۲۰۱۶) (۲۵)Pearson	۳۶/۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Kamal	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۴۸-۲/۷۴)	(۱/۴۸-۲/۷۴)	۱/۹۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۰/۹۱۳	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Lockart	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۳۵۰	ایران	۱۵/۹۵	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۲۲۰	کنگو	(۲۰۱۶) (۲۴)Dossa	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۲۸-۲/۳۲)	(۱/۲۸-۲/۳۲)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Ahmad	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
۲/۱۵۰	ایران	۱۵/۹۵	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Cha	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
(۱/۱۷-۲/۶۴)	(۱/۱۷-۲/۶۴)	۱/۱۵۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۲۲۰	ایران	(۲۰۱۶) (۲۴)Niar	۱۸/۶	۳۷/۶	۱۵/۴	(۲۰۱۶) (۲۴)Levesque
		(۲/۱-۳/۱۴)									
۱/۹۸۰	ایران	۴۵۷	بنگلادش	(							

جدول شماره ۴: ارتباط خشونت با بیماری های تناسلی، سقط و سلامت جنسی

نوعیتند (سال)	محل	حجم نمونه	عنوان های منتقله جنسی	پیماری های تاتاسی	سقط	سلامت جنسی OR(%CI)	کاهش تمایل جنسی درد جنسی
(۲۰۱۵)Laanpere	استونیا	۱۹۶۶	۷۰.۵%	(۱/۵۶-۲/۶۹)	درد مزمن لگن	OR(%CI)	۱/۷۸*
(۲۰۱۴)Lockart	استرالیا	۶۰۱۳	۱/۵-۲/۳۹	(۱/۱۰-۳/۳۳)	فیسچول	OR(%CI)	(۱/۲۴-۲/۳۷)
(۲۰۱۰)Taft	تیمور شرقی	۱۹۵۹	۴/۴۶%	(۱/۰۸-۱/۹۶)	۱/۴۲*	OR(%CI)	(۱/۹۵-۲/۷۷)
(۲۰۱۵)Escriba	ایتالیا	۸۸۳	(۳/۲۷-۶/۰)	(۱/۹۲-۲/۷۲)	۷/۱۶*	OR(%CI)	(۱/۹۲-۲/۷۲)
(۲۰۱۲)Kamal	بنگلادش	۱۰۱۳	۱/۵*	(۰/۰۵-۲/۱۰)	۱/۴۱*	OR(%CI)	(۰/۹۲-۱/۰)
(۲۰۱۳)Nair	هند	۲۲۰	۰/۶	(۰/۰۳-۱/۰)	۰/۶	OR(%CI)	(۰/۰۳-۱/۰)
(۲۰۱۱)Sudha	هند	۹۶۳۹	۱/۳۶*	(۱/۱۷-۱/۵۸)	۱/۳۶*	OR(%CI)	(۱/۱۷-۱/۵۸)
(۲۰۱۱)Dossa	کنگو	۳۲۰	۱/۱۱*	(۲/۷-۱/۹)	۰/۱*	OR(%CI)	(۳/۵*
(۲۰۱۶)Levesque	کانادا	۱۸۱۲	۱/۶۳*	(۲/۷-۱/۹)	۱/۱۱*	OR(%CI)	(۱/۱۳-۳/۳۱)
(۲۰۱۱)Okenwa	نیجریه	۳۳۳۸۵	(۱/۱۲-۲/۴۰)	۰/۶۸*	(۰/۰۷-۱/۳۲)	OR(%CI)	(۰/۰۷-۱/۳۲)
(۲۰۱۶)Tanimu	نیجریه	۳۹۳	۰/۷*	(۱/۵۹-۲/۲۶)	۰/۷*	OR(%CI)	(۱/۵۹-۲/۲۶)
(۲۰۱۱)Shabnam	هند	۳/۱۷*	۰/۰۷*			OR(%CI)	
(۲۰۱۵)Ibrahim	مصر	۱۸۵۷	۰/۴*			OR(%CI)	

جدول شماره ۵: ارتیاط خشونت با استفاده از خدمات بهداشت پاروری و پیامدهای پارداری

نوسینده (سال)		محل	حجم نمونه	مراقت بارداری ناکافی	درایافت مراقبت بعد از زایمان	عدم مراجمه به مراقت دهنده آموزش دیده	وزن کم تولد	زایمان و دروس	غواص و ستری شدن	پیامدهای بارداری (OR(%CI))	OR(%CI)
(۱۰)Ahmad (۲۰۱۶)	هند		۴۲۲۳	۱/۰۳	(۰/۰۶-۰/۲۰)	(۰/۰۶-۰/۱۹)				۲/۰۶	۱/۰۳
(۰)Taufiq (۲۰۱۵)	بنگلادش		۱۹۵۹	۱/۱۶	(۰/۱۶-۰/۵۵)	(۰/۱۶-۰/۲۰)				۱/۰۵	۱/۰۳
(۰)Escriba (۲۰۱۷)	ایران		۸۸۳	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Rahman (۲۰۱۷)	بنگلادش		۲۰۰۱	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Houng (۲۰۱۶)	ویتنام		۱۷۷۶	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Nair (۲۰۱۳)	هند		۲۲۰	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Sudha (۲۰۱۱)	هند		۹۶۳۹	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Ahmad (۲۰۱۶)	هند		۴۲۲۳	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Aguirre (۲۰۱۰)	پولیوی		۱۰۵۰	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Okenwa (۲۰۱۱)	نیجریه		۳۳۳۸۵	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Zakar (۲۰۱۰)	پاکستان		۳۷۳	۰/۱۱	(۰/۱۱-۰/۱۶)	(۰/۱۱-۰/۱۶)				۰/۱۱	۰/۰۱
(۰)Msuya (۲۰۱۰)	تanzania		۴۴۷۱	۰/۰۸	(۰/۰۸-۰/۱۸)	(۰/۰۸-۰/۱۸)				۰/۰۸	۰/۰۱
(۰)Albusen (۲۰۱۰)	ایالت متحده		۳۲۹	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Faub (۲۰۱۰)	تایلند		۳۳۷	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Ibrahim (۲۰۱۰)	مصر		۱۸۵۷	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Cha (۲۰۱۰)	ایالت متحده		۲۰۲۳۶۸	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Hassan (۲۰۱۰)	ایران		۱۳۰	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Henriksen (۲۰۱۰)	نروژ		۷۶۸۷	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Henriksen (۲۰۱۰)	نروژ		۷۸۶۶	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱
(۰)Bedru (۲۰۱۰)	اتبیوی		۷۱۰	۰/۰۱	(۰/۰۱-۰/۰۵)	(۰/۰۱-۰/۰۵)				۰/۰۵	۰/۰۱

نبود، ولی اکثر مطالعاتی که به بررسی روش‌های تنظیم خانواده پرداخته‌اند، گویای ارتباط خشونت خانگی با عدم استفاده و یا کارشکنی شوهر و یا خانواده وی برای استفاده از روش‌های مختلف تنظیم خانواده از جمله روش‌های مدرن و کاندوم، می‌باشدند. در نتایج مرور سیستماتیکی که Coker در سال ۲۰۰۷ بر مطالعات چاپ شده در طول ۴۰ سال انجام داد، ارتباط خشونت خانگی با عدم استفاده از کاندوم در اکثر مطالعات گزارش شد (۴۰). Maxwell و همکاران در سال ۲۰۱۵، با متأ آنالیز نتایج هفت مطالعه ارتباط معنی‌داری بین عدم استفاده از روش‌های تنظیم خانواده، کاندوم و خشونت خانگی گزارش کردند (۴۱). از آنجا که استفاده نادرست از روش‌های تنظیم خانواده، بارداری ناخواسته و عدم تناسب در تعداد فرزندان را به همراه خواهد داشت ارتباط خشونت خانگی با بارداری ناخواسته و تعداد فرزندان بیشتر که در برخی از مطالعات نشان داده شده است قابل قبول به نظر می‌رسد. در مطالعه مرور سیستماتیک Coker نیز ارتباط حاملگی ناخواسته با اکثر مطالعات بررسی شده، نشان داده شد (۴۰).

هشت مطالعه‌ای که به بررسی ارتباط خشونت با جنبه‌های مختلف سقط پرداخته بودند، تنها مطالعه Nair و همکاران در هند در سال ۲۰۱۲، معنی‌دار نبوده است که می‌توان به حجم نمونه پایین آن‌ها نسبت داد (۹). در مطالعه Coker، از ۱۶ مطالعه‌ای که به بررسی ارتباط سقط و خشونت خانگی پرداخته بودند، در ۱۳ مطالعه این ارتباط معنی‌دار گزارش شد (۴۰). در مطالعه متأ آنالیزی که در سال ۲۰۱۴ توسط Hall و همکاران انجام شد، ارتباط معنی‌داری بین ختم بارداری و خشونت خانگی پیدا شد (۴۲).

سقط یکی از نگرانی‌های مهم در زمینه بهداشت بازی است که بر اساس آمار سازمان بهداشت جهانی، علت ۸ درصد مرگ و میر مادری در کل جهان می‌باشد و این گویای اهمیت ارتباط خشونت خانگی با سقط می‌باشد (۱۴). در مطالعه حاضر ارتباط معنی‌داری در

استفاده از خدمات بهداشت بازی: از نه مطالعه، هفت مطالعه ارتباط معنی‌داری بین خشونت و تعداد مراقبت‌های کم‌تر در دوران بارداری نشان دادند (۱۰، ۲۱، ۳۵، ۳۲، ۲۶). از سه مطالعه که به بررسی ارتباط خشونت و مراجعه به مراقبت‌دهنده آموزش دیده در دوران بارداری و زایمان، پرداخته بودند در دو مطالعه ارتباط معنی‌دار بوده است (۲۶، ۳۲). در جدول شماره ۵ ارتباط خشونت با استفاده از خدمات بهداشت بازی آمده است.

بحث

هدف از مطالعه حاضر، مروری بر ارتباط خشونت خانگی و جنبه‌های مختلف بهداشت بازی است. با توجه به یافته‌های حاصل از مطالعات بررسی شده، در اکثر مطالعات، از ابزار تعارض و یا فرم اصلاح شده آن برای بررسی خشونت استفاده شده است. پرسشنامه فوق یکی از معتبرترین و پر استفاده‌ترین ابزار سنجش خشونت است که سه نوع خشونت جسمی، جنسی و عاطفی را اندازه‌گیری می‌کند. بیشترین شیوه گزارش شده برای خشونت، ۷۵/۹ درصد مربوط به خشونت عاطفی در مطالعه Zakar و همکاران در سال ۲۰۱۲ در پاکستان بود که از ابزار تعارض برای سنجش خشونت استفاده کرده بود (۳۶). کمترین شیوه مربوط به خشونت جسمی در زنان، دوران بعد از زایمان با میزان ۲/۸ درصد بود که می‌تواند بیانگر کاهش خشونت‌های خانگی در این دوران باشد (۱۴). در مطالعات دیگر که به زنان غیر حامله پرداخته بود شیوه خشونت جسمی در محدوده ۵/۷ درصد در استرالیا تا ۴۷/۹ درصد در بنگلادش، با میانگین تقریباً ۲۹ درصد در بین ۱۲ مطالعه بود که تا حدودی با آمار سازمان بهداشت جهانی مبنی بر شیوه ۳۵ درصدی خشونت خانگی تطابق دارد (۲۴، ۳۳) (۵).

اگر چه در تعدادی از مطالعات ارتباط خشونت خانگی و استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری معنی‌دار

مراقبت‌های نامطلوب پری ناتال و کمبود مراقبت دهنده آموزش دیده برای خدمت رسانی به زنان خشونت دیده که به طور معنی‌داری در مطالعات مختلف با خشونت خانگی در ارتباط بودند، باشد.

مراقبت دهنده بهداشتی اغلب اولین و گاهی تنها فردی است که قربانی خشونت خانگی به وی مراجعه می‌کند. مراقبت دهنده بهداشتی می‌تواند نقش مهمی در کمک به زنان خشونت دیده ایفا کند. به دلیل آن که بسیاری از مراقبت دهنده‌ها چون از جایگاه خشونت بی اطلاع هستند فرصت کمک به زنان را از دست می‌دهند^(۱۶). از آنجا که بیشتر مراقبت دهنده‌های بهداشتی اطلاعات

برخی مقالات، روش مختلف نمونه‌گیری، حجم نمونه متفاوت و استفاده از ابزارهای متفاوت باشد. با توجه به مطالب ارائه شده می‌توان برای رفع این محدودیت‌ها، انجام مطالعاتی که به بررسی تمام مطالعات مرتبط داخلی و خارجی پرداخته است و انجام متأنالیز برای بدست آوردن یک نتیجه کلی برای تفسیر مطالعات را پیشنهاد کرد.

در مطالعه حاضر، ارتباط قوی اکثر جنبه‌های مختلف بهداشت باروری با خشونت خانگی نشان داده شد. با توجه به اهمیت بهداشت باروری در تمام دوره‌های مختلف زندگی یک زن، و با توجه به این که بهبود بهداشت باروری برای سلامت زنان و کودکان آن‌ها مهم و حیاتی است، و از اهداف توسعه هزاره به شمار می‌آید، اهمیت پیشگیری از خشونت خانگی و رسیدگی به آن از جنبه‌های مهم سلامت کل جامعه محسوب می‌شود.

سپاسگزاری

این مقاله بر گرفته از رساله دکتری تخصصی بهداشت باروری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی می‌باشد. بدین وسیله از همکاری و مساعدت مسئولین دانشکده، کتابخانه و واحد کامپیوتر دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، جهت همکاری در جستجوی مقالات تشکر و قدردانی می‌شود.

نتایج اکثر مطالعات با پیامدهای سوء بارداری از جمله مرده زایی، وزن کم هنگام تولد و زایمان زودرس دیده شد. در مژوری سیستماتیکی که در سال ۲۰۱۰ توسط Shah و همکاران بر روی خشونت خانگی و پیامدهای بارداری انجام شده بود، نیز ارتباط قوی بین خشونت خانگی و زایمان زودرس و وزن کم هنگام تولد نشان داده شد^(۴۳). نتایج مژوری سیستماتیکی که در سال ۲۰۰۳ توسط Boy و همکاران انجام شد نیز به بیان ارتباط خشونت خانگی با وزن کم هنگام تولد، مرده زایی و زایمان زودرس پرداخته است^(۴۴). ارتباط خشونت خانگی با پیامدهای سوء بارداری می‌تواند به دنبال استفاده نامناسب از خدمات بهداشت باروری، و مهارت‌های کمی برای شخصی، مدیریت و ارجاع زنان خشونت دیده دریافت کرده‌اند، به نظر می‌رسد آموزش مراقبت دهنده‌های بهداشتی از جمله مراقبت دهنده‌های مراکز پری ناتال که اغلب تنها مراقبت دهنده‌هایی می‌باشند که زن خشونت دیده با آن‌ها در ارتباط است، برای چگونگی کمک به این زنان، بتواند از پیامدهای نامطلوب بارداری تا حدودی پیشگیری کند^(۴).

ارتباط خشونت خانگی با بیماری‌های منتقله جنسی و درد لگنی در غالب مطالعات، معنی دار بود. در مطالعه مژوری Coker و همکاران نیز ارتباط معنی‌داری بین خشونت خانگی و بیماری‌های منتقله جنسی گزارش شد^(۴۰). این ارتباط می‌تواند در ارتباط با عدم حساسیت زنان خشونت دیده نسبت به بیماری‌های منتقله جنسی، عدم مراجعه آن‌ها به مراکز بهداشتی و عدم جستجوی مراقبت‌های بهداشتی و خدمات بهداشت باروری باشد. از جمله نقاط قوت این مطالعه، جستجوی قوی و محدود سازی به مطالعاتی است که از روش آماری رگرسیون استفاده کرده‌اند. از محدودیت‌های مطالعه حاضر می‌توان به، در نظر گرفتن صرف مطالعات انگلیسی زبان، عدم دستیابی به تمامی مقالات و گزارش‌های منتشر نشده، ناتوانی در مقایسه و تحلیل نتایج مطالعات اشاره کرد. علل این محدودیت‌ها می‌تواند مواردی مانند: عدم گزارش صحیح، با کیفیت و قابل استفاده

References

1. Taft AJ, Powell RL, Watson LF. The impact of violence against women on reproductive health and child mortality in Timor-Leste. *Aust N Z J Public Health.* 2015;39(2):177-1781.
2. Dolatian M, Hesami K, Shams J, Alavi Majd H. Evaluation of the relationship between domestic violence in pregnancy and postnatal depression. *SJKU* 2008, 13(2): 57-68.(persian)
3. Shakerinezhad M. Domestic Violence and Related Factors in Pregnant Women. *ZUMSJ.* 2013;21(89):117-126. (persian)
4. Msuya S, Adinan J, Mosha N, Simbayi L, Matseke G, Wabiri N, et al. Intimate partner violence and empowerment among women in Tanzania: Prevalence and effect on utilization of reproductive and maternal health services. *AIDS Care.* 2014;7(4):22942.
5. Cha S, Masho SW, Heh V. Partner violence victimization and unintended pregnancy in Latina and Asian American women: Analysis using structural equation modeling. *Women Health.* 2017;57(4):430-445.
6. Amini L, heydari M, Daneshparvar H, Gharaee B, Mehran A. The Relationship between Dimensions of Domestic Violence and Social Structural Determinants of Health in Women. *J Mazandaran Univ Med Sci.* 2014, 24(114): 131-134 .(persian)
7. Laanpere M, Ringmets I, Part K, Karro H. Intimate partner violence and sexual health outcomes: a population-based study among 16–44-year-old women in Estonia. *Eur J Public Health.* 2013 Aug;23(4):688-693
8. Dolatian M, Zahiroddin A, Velaie N, Majd HA. Evaluation of prevalence of domestic violence and its role on mental health. *Pajoohandeh*. 2012;16(6):277-283.(persian)
9. Nair S, Raj A, Saggurti N, Naik DD, Dasgupta A, Balaiah D. Reproductive health concerns of women contending with spousal violence and husband's alcohol use in a Mumbai slum community. *Int J Gynaecol Obstet.* 2013;122(3):268 -269
10. Sudha S, Morrison S. Marital violence and women's reproductive health care in Uttar Pradesh, India. *Womens Health Issues.* 2011;21(3):214-221.
11. Okenwa L, Lawoko S, Jansson B. Contraception, reproductive health and pregnancy outcomes among women exposed to intimate partner violence in Nigeria. *Eur J Contracept Reprod Health Care.* 2011;16(1):18-25.
12. Akyüz A, Şahiner G, Bakir B. Marital violence: Is it a factor affecting the reproductive health status of women? *J Fam Violence.* 2008;23(6):437-445.
13. Dunkle KL, Jewkes RK, Brown HC, Gray GE, McIntryre JA, Harlow SD. Gender-based violence, relationship power, and risk of HIV infection in women attending antenatal clinics in South Africa. *lancet.* 2004;363(9419):1415-1421.
14. Escribà-Agüir V, Romito P, Scrimin F, Turan JM. Are there differences in the impact of partner violence on

- reproductive health between postpartum women and women who had an elective abortion? *J Urban Health.* 2012;89(5):861-871.
15. Motlagh ME, Torkestani F, Rabiee M, Ashrafian Amiri H, Radpooyan L, Nasrollahpour Shirvani D, et al. The prevalence of violence against women during pregnancy and postpartum in Iran. *J Mazandaran Univ Med Sci.* 2017;27(150):78-88. (persian)
  16. Dolatian M, Shams J, Alavi Majd H, Moafi F. The Barriers to Screening for Domestic Violence. *J Gen Intern Med.* 2002; 17(2): 112–116.
  17. Ahmad J, Khan M, Mozumdar A, Varma DS. Gender-Based Violence in Rural Uttar Pradesh, India Prevalence and Association With Reproductive Health Behaviors. *J Interpers Violence.* 2016;31(19):3111-3128.
  18. Shabnam S. Sexually Transmitted Infections and Spousal Violence: The Experience of Married Women in India. *Indian J Gend Stud.* 2017;24(1):24-46.
  19. Alhusen JL, Bullock L, Sharps P, Schminkey D, Comstock E, Campbell J. Intimate partner violence during pregnancy and adverse neonatal outcomes in low-income women. *J Womens Health (Larchmt).* 2014;23(11):920-926.
  20. Cha S, Chapman DA, Wan W, Burton CW, Masho SW. Intimate partner violence and postpartum contraceptive use: The role of race/ethnicity and prenatal birth control counseling. *Contraception.* 2015;92(3):268-275.
  21. Cha S, Masho SW. Intimate partner violence and utilization of prenatal care in the United States. *J Interpers Violence.* 2014;29(5):911-927.
  22. Katz J, Poleshuck EL, Beach B, Olin R. Reproductive Coercion by Male Sexual Partners Associations With Partner Violence and College Women's Sexual Health. *J Interpers Violence.* 2015:0886260515597441.
  23. Panchanadeswaran S, Frye V, Nandi V, Galea S, Vlahov D, Ompad D. Intimate partner violence and consistent condom use among drug-using heterosexual women in New York City. *Women Health.* 2010;50(2):107-124.
  24. Kamal SM. Domestic violence, unwanted pregnancy and pregnancy termination among urban women of Bangladesh. *J Family Reprod Health.* 2013;7(1):11-22.
  25. Pearson E, Andersen KL, Biswas K, Chowdhury R, Sherman SG, Decker MR. Intimate partner violence and constraints to reproductive autonomy and reproductive health among women seeking abortion services in Bangladesh. *Int J Gynaecol Obstet.* 2017;136(3):290-297.
  26. Rahman M, Nakamura K, Seino K, Kizuki M. Intimate partner violence and use of reproductive health services among married women: evidence from a national Bangladeshi sample. *BMC Public Health.* 2012;12(1):913.

27. Henriksen L, Schei B, Vangen S, Lukasse M. Sexual violence and neonatal outcomes: a Norwegian population-based cohort study. *BMJ open*. 2014;4(10):e005935.
28. Henriksen L, Vangen S, Schei B, Lukasse M. Sexual violence and antenatal hospitalization. *Birth*. 2013;40(4):281-288.
29. Lévesque S, Rodrigue C, Beaulieu-Prévost D, Blais M, Boislard M-A, Lévy JJ. Intimate partner violence, sexual assault, and reproductive health among university women. *Can J Hum Sex*. 2016;25(1):9-20.
30. Ibrahim Z, Sayed W, El-Hamid S, Hagras A. Intimate partner violence among Egyptian pregnant women: incidence, risk factors, and adverse maternal and fetal outcomes. *Clin Exp Obstet Gynecol*. 2015;42(2):212-219.
31. Hassan M, Kashanian M, Roohi M, Yousefi H. Maternal outcomes of intimate partner violence during pregnancy: study in Iran. *Public health*. 2014;128(5):410-415.
32. Mohammed BH, Johnston JM, Harwell JI, Yi H, Tsang KW-k, Haidar JA. Intimate partner violence and utilization of maternal health care services in Addis Ababa, Ethiopia. *BMC Health Services Research*. 2017;17(1):178.
33. Lockart I, Ryder N, McNulty AM. Prevalence and associations of recent physical intimate partner violence among women attending an Australian sexual health clinic. *Sex Transm Infect*. 2011;87(2):174-176.
34. Tanimu TS, Yohanna S, Omeiza SY. The pattern and correlates of intimate partner violence among women in Kano, Nigeria. *African Journal of Primary Health Care & Family Medicine*. 2016;8(1):1-6.
35. Aguirre GP, Kincaid M, Gutierrez BM. The Relationship between Domestic Violence and Reproductive Health and Family Planning Services in Bolivia, 2003. *Población y Salud en Mesoamérica*. 2010;7(2):1-13.
36. Zakar R, Zakar MZ, Mikolajczyk R, Krämer A. Intimate partner violence and its association with women's reproductive health in Pakistan. *Int J Gynaecol Obstet*. 2012;117(1):10-14.
37. Hoang TN, Van TN, Gammeltoft T, Meyrowitsch DW, Thuy HNT, Rasch V. Association between intimate partner violence during pregnancy and adverse pregnancy outcomes in Vietnam: a prospective cohort study. *PLoS one*. 2016;11(9):e0162844.
38. Dossa NI, Zunzunegui MV, Hatem M, Fraser W. Fistula and other adverse reproductive health outcomes among women victims of conflict-related sexual violence: A population-based cross-sectional study. *Birth*. 2014;41(1):5-13.
39. Falb KL, McCormick MC, Hemenway D, Anfinson K, Silverman JG. Symptoms associated with pregnancy complications along the Thai-Burma border: the role of conflict violence and

- intimate partner violence. *Matern Child Health J.* 2014;18(1):29-37.
40. Coker AL. Does physical intimate partner violence affect sexual health? A systematic review. *Trauma Violence Abuse.* 2007;8(2):149-177.
  41. Maxwell L, Devries K, Zions D, Alhusen JL, Campbell J. Estimating the effect of intimate partner violence on women's use of contraception: a systematic review and meta-analysis. *PLoS One.* 2015;10(2):e0118234.
  42. Hall M, Chappell LC, Parnell BL, Seed PT, Bewley S, et al. Associations between intimate partner violence and termination of pregnancy: a systematic review and meta-analysis. *PLoS Med.* 2014;11(1):e1001581.
  43. Shah PS, Shah J. Maternal exposure to domestic violence and pregnancy and birth outcomes: a systematic review and meta-analyses. *J Womens Health.* 2010;19(11):2017-2031.
  44. Boy A, Salihu HM. Intimate partner violence and birth outcomes: a systematic review. *International journal of fertility and women's medicine.* 2003;49(4):159-164.